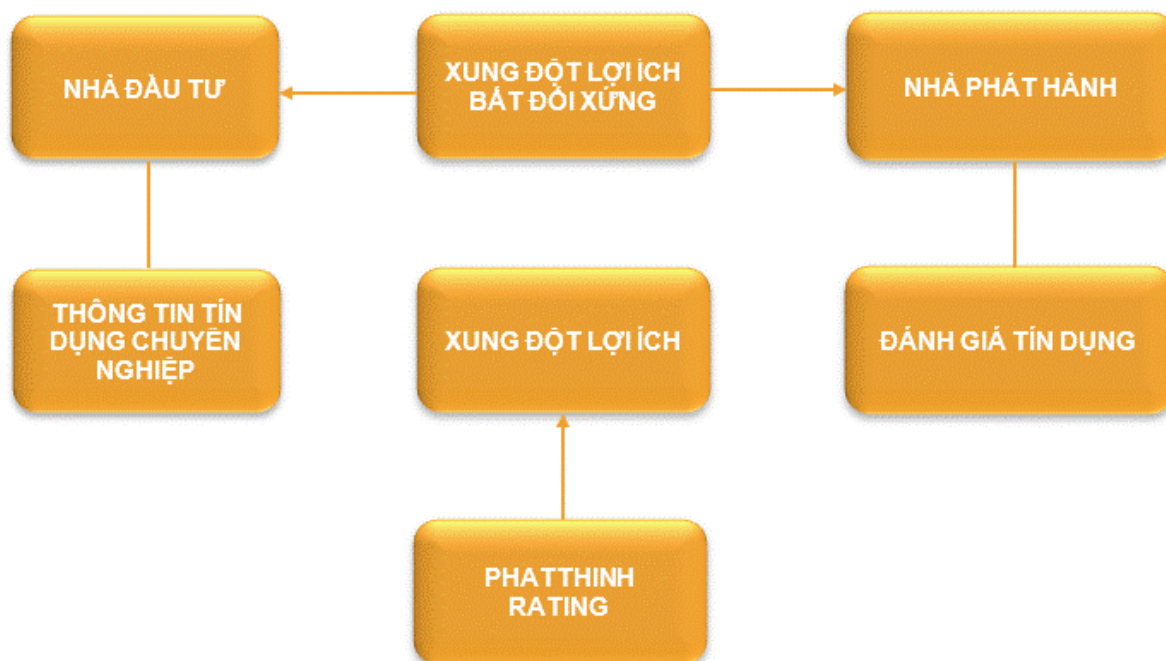

ĐỊNH NGHĨA – THUẬT NGỮ

1. VAI TRÒ VÀ Ý NGHĨA CỦA XẾP HẠNG TÍN NHIỆM

Sơ đồ minh họa vai trò của Xếp hạng tín nhiệm

Các tổ chức Xếp hạng tín nhiệm độc lập (Credit Rating Agency) là một trong các tổ chức trung gian của thị trường tài chính. Việc Xếp hạng tín nhiệm là một phần không thể tách rời của cơ sở hạ tầng thị trường vốn nợ, nhằm phục vụ cho các nhu cầu tham khảo thông tin của các nhà đầu tư tổ chức và đầu tư cá nhân trên thị trường tài chính ở mỗi quốc gia.

Thông tin Xếp hạng tín nhiệm là cơ sở tham khảo một cách độc lập, khách quan và hữu ích giúp cho các nhà đầu tư có thể giảm thiểu được các rủi ro đầu tư và là một công cụ tham khảo cho việc quản lý tài sản hiệu quả.

Đối với các tổ chức phát hành, thông tin Xếp hạng sẽ là cơ sở quan trọng cho việc tiếp cận nhiều hơn các kênh huy động trong thị trường vốn, nhằm góp phần giảm chi phí tài chính huy động vốn và có nhiều lựa chọn để có thể cân đối và tái cơ cấu các công cụ nợ nhằm đáp ứng các mục tiêu phát triển kinh doanh.

Cuối cùng, thị trường tài chính cũng được hưởng lợi từ các hoạt động Xếp hạng tín nhiệm vì nó góp phần làm cho nâng cao hiệu quả hoạt động của thị trường bằng cách giảm thiểu việc bất đối xứng thông tin.

2. ĐỊNH NGHĨA XẾP HẠNG TÍN NHIỆM

Xếp hạng tín nhiệm được định nghĩa là việc đánh giá chất lượng tín nhiệm hay khả năng trả nợ của Tổ chức hoặc Công cụ nợ. Việc xếp hạng được thực hiện dựa trên phân tích các yếu tố định tính và định lượng liên quan đến các chỉ số tài chính, hoạt động kinh doanh của người đi vay, lịch sử đi vay, trả nợ...

2.1. Xếp hạng tín nhiệm doanh nghiệp/ tổ chức phát hành

Xếp hạng tín nhiệm doanh nghiệp/ tổ chức phát hành của Saigon Ratings là ý kiến dự đoán đánh giá mức độ tín nhiệm tổng thể của một tổ chức. Ý kiến này tập trung vào khả năng và mức độ sẵn sàng của tổ chức đó trong việc đáp ứng các cam kết tài chính khi đến hạn. Nó không áp dụng cho bất kỳ nghĩa vụ tài chính cụ thể nào, vì nó không tính đến bản chất và các điều khoản của nghĩa vụ, cũng như khả năng thu hồi nợ của từng nghĩa vụ trong trường hợp vỡ nợ.

2.2. Xếp hạng tín nhiệm công cụ nợ

Xếp hạng tín nhiệm công cụ nợ của Saigon Ratings là ý kiến đánh giá mức độ tín nhiệm của bên có nghĩa vụ đối với một nghĩa vụ tài chính cụ thể, một loại hình nghĩa vụ tài chính cụ thể, hoặc một công cụ tài chính cụ thể. Ý kiến phản ánh quan điểm của chúng tôi về khả năng và mức độ sẵn sàng đáp ứng các cam kết tài chính khi đến hạn của bên có nghĩa vụ. Xếp hạng tín nhiệm công cụ nợ tích hợp việc đánh giá các điều khoản cam kết, tài sản đảm bảo và các yếu tố khác (ví dụ như đánh giá tín nhiệm của tổ chức bảo lãnh hoặc các hình thức đảm bảo tín dụng khác của nghĩa vụ) có thể ảnh hưởng đến khả năng thu hồi nợ trong trường hợp vỡ nợ.

Xếp hạng tín nhiệm công cụ nợ (bao gồm trái phiếu hoặc khoản vay) có thể là dài hạn hoặc ngắn hạn. Xếp hạng tín nhiệm ngắn hạn thường được gán cho những công cụ nợ ngắn hạn (có thời hạn bằng hoặc dưới 12 tháng). Xếp hạng tín nhiệm công cụ nợ ngắn hạn cũng được sử dụng để đánh giá mức độ tín nhiệm của bên có nghĩa vụ đối với việc thực hiện quyền chọn bán với thời hạn dưới 1 năm của các công cụ nợ dài hạn.

3. CÁC LOẠI HÌNH XẾP HẠNG TÍN NHIỆM

Theo thông lệ và chuẩn mực chuyên môn của các tổ chức Xếp hạng tín nhiệm độc lập thế giới (Credit Rating Agency – CRA), Saigon Ratings áp dụng hai hình thức xếp hạng tín nhiệm chỉ định và không chỉ định cho các đối tượng được xếp hạng:

3.1. Xếp hạng tín nhiệm chỉ định

Xếp hạng tín nhiệm chỉ định được hiểu là hoạt động xếp hạng thực hiện trong trường hợp Saigon Ratings có ký hợp đồng cung cấp dịch vụ xếp hạng (có thu phí) với khách hàng. Trong quá trình thực hiện Xếp hạng tín nhiệm chỉ định, Saigon Ratings đặc biệt chú trọng đến việc tuân thủ hệ thống Kiểm soát nội bộ liên quan đến các chính sách quản lý và cơ chế giải quyết các trường hợp xung đột lợi ích nhằm đảm bảo phòng ngừa, phát hiện và xử lý kịp thời các rủi ro trong quy trình hoạt động Xếp hạng tín nhiệm.

Xếp hạng chỉ định có thể là Xếp hạng tín nhiệm công khai (công bố thông tin kết quả Xếp hạng) hoặc bảo mật thông tin (không công bố thông tin kết quả Xếp hạng), tùy thuộc vào yêu cầu của đối tượng được xếp hạng hoặc là yêu cầu của Bên thứ ba (chỉ định đối tượng được xếp hạng).

Nếu khách hàng có yêu cầu Saigon Ratings thực hiện việc bảo mật thông tin kết quả Xếp hạng thì các bên có thể thỏa thuận các điều khoản cam kết bảo mật khi ký hợp đồng.

3.2. Xếp hạng tín nhiệm không chỉ định

Xếp hạng tín nhiệm không chỉ định được hiểu là hoạt động xếp hạng không thu phí thực hiện trong trường hợp Saigon Ratings không ký hợp đồng cung cấp dịch vụ xếp hạng với đối tượng được xếp hạng. Trong trường hợp này, kết quả xếp hạng được bảo mật. Xếp hạng tín nhiệm không chỉ định là một trong những hoạt động nghiệp vụ chuyên môn cơ bản và quan trọng của tổ chức CRA.

Saigon Ratings thực hiện Xếp hạng không chỉ định cho các đối tượng nghiên cứu cụ thể khi tin rằng có đầy đủ thông tin đáp ứng các yêu cầu của phương pháp xếp hạng của tổ chức.

4. TRIỂN VỌNG (OUTLOOK)

Triển vọng Xếp hạng là một thành phần liên tục của tất cả các Xếp hạng dài hạn và thể hiện quan điểm của Saigon Ratings về tiềm năng của mức Xếp hạng tín nhiệm trong thời gian dài hạn (thường là sáu tháng đến hai năm). Mức triển vọng có quãng thời gian dài hơn CreditWatch và bao gồm các xu hướng hoặc rủi ro mà chúng tôi tin rằng ít chắc chắn xảy ra làm ảnh hưởng đến mức tín nhiệm.

Triển vọng Xếp hạng tín nhiệm được đánh giá bởi Saigon Ratings, bao gồm 04 cấp độ: Ổn định (Stable), Tích cực (Positive), Tiêu cực (Negative), Đang cập nhật (Developing).

- Triển vọng “**Ổn định**” thể hiện rằng bậc xếp hạng có khả năng không thay đổi.
- Triển vọng “**Tích cực**” thể hiện rằng bậc xếp hạng có thể được nâng lên.
- Triển vọng “**Tiêu cực**” thể hiện rằng bậc xếp hạng có thể bị hạ xuống.
- Triển vọng “**Đang Cập nhật**” thể hiện rằng mức xếp hạng có thể nâng lên hoặc hạ xuống.

Khi Saigon Ratings đưa ra đánh giá triển vọng “Tích cực” hoặc “Tiêu cực” sẽ không ngụ ý rằng, mức Xếp hạng nhất thiết phải được nâng bậc hoặc hạ bậc trong tương lai.

Saigon Ratings đưa ra Triển vọng “Tích cực” hoặc “Tiêu cực” của Xếp hạng Tổ chức phát hành khi một sự kiện hoặc xu hướng ít tác động đến khả năng thay đổi Xếp hạng hơn CreditWatch. Chỉ định của Saigon Ratings cho triển vọng “Tích cực” hoặc “Tiêu cực” đối với Xếp hạng Tổ chức phát hành khi một sự kiện hoặc xu hướng có khả năng dẫn đến việc thay đổi mức Xếp hạng trong trung hạn từ một đến hai năm.

5. THEO DÕI XẾP HẠNG (CREDIT WATCH)

CreditWatch nêu bật hướng tiềm năng của một đánh giá Xếp hạng ngắn hạn hoặc dài hạn; tập trung vào các sự kiện có thể nhận dạng được làm cho việc Xếp hạng đưa vào diện giám sát đặc biệt.

Các sự kiện bất thường phát sinh có thể có từ các yếu tố sau:

- Nhân tố ảnh hưởng vĩ mô kinh tế.
- Ảnh hưởng của biến động ngành kinh tế.
- Ảnh hưởng từ hoạt động nội tại doanh nghiệp.

Saigon Ratings sử dụng CreditWatch khi chúng tôi cho rằng cần theo dõi mức Xếp hạng tín nhiệm của doanh nghiệp đó trong vòng 90 ngày.

Xếp hạng sẽ được đưa vào CreditWatch trong các tình huống sau:

- **Trường hợp 1:** Khi một sự kiện có sự sai lệch khác với xu hướng mong đợi đã xảy ra hoặc có khả năng xảy ra và khi thông tin bổ sung là cần thiết để có kết luận Xếp hạng.
- **Trường hợp 2:** Khi Saigon Ratings tin rằng đã có sự thay đổi trọng yếu trong hoạt động của một Tổ chức phát hành hoặc Công cụ nợ nhưng mức độ ảnh hưởng đến Xếp hạng chưa được phản ánh đầy đủ và Saigon Ratings tin rằng thay đổi Xếp hạng là có khả năng xảy ra trong ngắn hạn.
- **Trường hợp 3:** Các thay đổi trong tiêu chí đánh giá đã được áp dụng và đòi hỏi phải rà soát lại toàn bộ các doanh nghiệp đã được xếp hạng trong ngành, đồng

thời Saigon Ratings tin rằng các thay đổi đó có thể ảnh hưởng đến kết quả Xếp hạng tín nhiệm.

Ví dụ điển hình:

- **Trường hợp 1:** Tổ chức phát hành thường được đặt dưới sự giám sát nếu xảy ra các sự kiện phát sinh như: tái cấp vốn, hoặc phát triển hoạt động của doanh nghiệp bất thường.
- Các đánh giá Xếp hạng như vậy sẽ được hoàn thành ngay sau khi Saigon Ratings nhận được thông tin cần thiết và hoàn thành việc phân tích. Thời gian thông thường là trong vòng 90 ngày trừ khi kết quả kéo dài hơn dự kiến và đang được chờ xử lý.
- **Trường hợp 2:** Doanh nghiệp có thể được đặt dưới sự giám sát nếu có sự suy giảm trong hiệu quả hoạt động, cho đến khi chúng tôi hoàn thành phân tích về mức độ ảnh hưởng tới Xếp hạng và thường trong vòng 90 ngày.
- **Trường hợp 3:** Một nhóm các giao dịch, nghiệp vụ có thể được đặt dưới sự giám sát nếu bị ảnh hưởng bởi các thay đổi trong các tiêu chí đánh giá.

Trong các trường hợp duy trì CreditWatch hơn 90 ngày hoặc khi sự kiện trọng yếu hoặc có sự thay đổi khác với xu hướng mong đợi, Saigon Ratings sẽ đưa ra các cập nhật tạm thời để đánh giá tình hình thực tế hiện tại của doanh nghiệp.

Trong các trường hợp Xếp hạng được đặt vào CreditWatch do sự suy giảm hiệu quả của tài sản hoặc do thay đổi tiêu chí và việc phân tích đánh giá vượt quá 90 ngày, Saigon Ratings sẽ công bố khung thời gian dự kiến hoàn thành đánh giá tình hình nói trên.

- CreditWatch ở mức **Tích cực (Positive)** có nghĩa bậc Xếp hạng tín nhiệm có thể được nâng lên.
- CreditWatch ở mức **Tiêu cực (Negative)** có nghĩa bậc Xếp hạng tín nhiệm có thể được hạ xuống.
- CreditWatch ở mức **Đang cập nhật (Developing)** có nghĩa bậc xếp hạng tín nhiệm có thể được nâng lên, hạ xuống hoặc không thay đổi.

6. CẬP NHẬT XẾP HẠNG (CREDIT UPDATE)

Sau khi doanh nghiệp được giám sát hoặc đưa vào CreditWatch, Phatthinh Rating sẽ phát hành thông báo CreditUpdate trong những trường hợp sau:

- Những sự kiện mang tính trọng yếu xảy ra làm ảnh hưởng đến mức xếp hạng hiện tại và có đầy đủ dữ liệu để xem xét lại mức xếp hạng hiện tại; hoặc
- Chủ thể được xếp hạng phát hành thêm công cụ nợ; hoặc
- Mức xếp hạng hiện tại bị hủy bỏ.

Khi đó, CreditUpdate sẽ được thông báo là “tăng bậc”, “hạ bậc”, “bảo lưu”, hoặc “hủy bỏ”.

7. NGỪNG CẬP NHẬT VÀ THU HỒI MỨC XẾP HẠNG TÍN NHIỆM

Nếu tổ chức được Xếp hạng không hợp tác cung cấp thông tin cập nhật phù hợp, chính xác và đầy đủ, Saigon Ratings sẽ thiếu cơ sở dữ liệu tin cậy khách quan để duy trì nghiệp vụ Giám sát Xếp hạng.

Saigon Ratings thực hiện quyền bảo lưu theo quyết định riêng của mình trong việc ngừng hoặc thu hồi Xếp hạng tín nhiệm tại bất kỳ thời điểm nào trong trường hợp tổ chức được Xếp hạng đơn phương vi phạm hợp đồng và Saigon Ratings có đầy đủ cơ sở pháp lý liên quan đến vấn đề này.

Ngừng cập nhật mức xếp hạng tín nhiệm

Mức xếp hạng tín nhiệm có thể sẽ không được cập nhật liên tục trong những trường hợp sau:

- Doanh nghiệp có công cụ nợ/ nghĩa vụ nợ được xếp hạng đã tắt toán;
- Phần lớn nợ phải trả của bên phát hành được chuyển giao cho một bên khác;
- Nghĩa vụ nợ chấm dứt theo điều khoản đã được các bên liên quan thỏa thuận; và
- Các lý do khác.

Thu hồi mức xếp hạng tín nhiệm

Saigon Ratings có thể đơn phương thu hồi mức Xếp hạng tín nhiệm đối với doanh nghiệp/ công cụ nợ đã công bố trong những trường hợp sau:

- Theo yêu cầu của doanh nghiệp;
- Hết thời hạn giám sát, cập nhật doanh nghiệp/ công cụ nợ theo hợp đồng;
- Doanh nghiệp không cung cấp đầy đủ thông tin và không hợp tác với Saigon Ratings trong việc giám sát và cập nhật;
- Doanh nghiệp không thanh toán đầy đủ phí dịch vụ xếp hạng tín nhiệm và phí cập nhật theo hợp đồng đã thỏa thuận;
- Khi việc duy trì mức xếp hạng là không cần thiết, ví dụ như doanh nghiệp đang làm thủ tục phá sản.

Việc thu hồi mức xếp hạng tín nhiệm sẽ được xem xét và quyết định bởi hội đồng Xếp hạng của Saigon Ratings và có thể được thực hiện vào bất cứ thời điểm nào khi có 1 trong những trường hợp nêu trên phát sinh.

